

Főoldal > ... > [Az Ön jogai](#) > [Alapjogok](#) > Czechia

Tagállami bíróságok és más, nem igazságszolgáltatási szervek

Tartalomszolgáltató:

Csehország

Csehország

Nemzeti bíróságok

A hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyekre első fokon általában az alperesre (azaz a hátrányos megkülönböztetéssel vádolt személy) illetékes helyi bíróság illetékes. Miután minden rendes fellebbezési jogot kimerítettek, az [Alkotmánybírósághoz](#) lehet egyéni alkotmányjogi panaszt benyújtani.

Alkotmánybíróság (*Ústavní soud*)

Joštova 8, 660 83 Brno 2

Tel. (+420) 542162111

Fax: (+420) 542161309, (+420) 542161169

E-mail: podani@usoud.cz

Az Alkotmánybíróság az alkotmányosság védelmét ellátó bírósági szerv. Jogállását és hatásköreit a Cseh Köztársaság alkotmánya rögzíti. Az Alkotmánybíróság nem képezi az általános bírósági rendszer részét. Fő feladata az alkotmányosság, valamint az Alkotmányban, az Alapjogok és Alapvető Szabadságok Chartájában, a Cseh Köztársaság egyéb alkotmányos törvényeiben megállapított alapvető jogok és szabadságok védelme, valamint annak biztosítása, hogy az államhatalmat alkotmányos módon gyakorolják.

Az Alkotmány 87. cikke alapján az Alkotmánybíróság elbírálja –többek között – a jogi vagy természetes személyek által az állami szervek olyan jogerős és végrehajtható határozataival, valamint egyéb intézkedéseivel szemben benyújtott alkotmányjogi panaszokat, amelyek az Alkotmány által biztosított alapvető jogaikat és szabadságaikat érintik. Az Alkotmánybíróság határozatai jogerősek, és azokkal szemben fellebbezés nem terjeszthető elő.

A bíróság honlapján található egy útmutató az [alkotmányos panaszeljáráshoz](#) vonatkozóan, amely alapvető információkat tartalmaz az eljárásról.

Az emberi jogok védelmének nemzeti szervezetei

Az alapvető emberi jogok megsértését vizsgáló legfőbb nemzeti emberi jogi szervezet az alapvető jogok biztosa (*Veřejný ochránce práv*) (lásd alább).

Kormányzati szinten az emberi jogok az emberi jogokért, esélyegyenlőségért és jogalkotásért felelős miniszter hatáskörébe tartoznak (*Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu*); az emberi jogokkal foglalkozó egyéb szervek közé tartozik az emberi jogokért felelős kormánytanács, a nemek közötti egyenlőségért felelős kormánytanács, a nemzeti kisebbségekért felelős kormánytanács és a fogyatékosokkal élő személyekért felelős kormánybizottság, amelyek a kormány tanácsadó testületeiként működnek.

Alapvető jogok biztosa (Veřejný ochránce práv)

Alapvető jogok biztosa

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111
Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

Az Alapvető jogok biztosa a közigazgatáson kívüli önálló, független és pártatlan állami szerv. Emiatt nem minősül közhatalmi szervnek. Védi az embereket az állami szervek és egyéb intézmények eljárásával szemben, amennyiben:

- az eljárás jogellenes,
- az eljárás jogszerű, de egyéb hibában szenved vagy helytelen, és ezért ellentétes a demokratikus jogállamiság és a gondos ügyintézés elvével,
- a szerv nem jár el.

A biztos az alábbi szervek eljárásával szemben benyújtott panaszok vizsgálatára jogosult:

- minisztériumok és országos hatáskörű más közigazgatási hatóságok, valamint e szervek irányítása alá tartozó közigazgatási hatóságok,
- területi önkormányzati szervek (azaz az önkormányzatok és a régiók), de csak államigazgatási cselekmények végzése esetén, nem pedig saját hatáskörük gyakorlásakor (önigazgatás),
- a Cseh Nemzeti Bank, amennyiben közigazgatási hatóságként jár el,
- Rádiós és Televíziós Műsorszolgáltatási Tanács,
- a Cseh Köztársaság rendőrsége, a büntetőeljárásokban folytatott nyomozások kivételével,
- a Cseh Köztársaság hadserege és a várőrség,
- a Cseh Köztársaság Büntetés-végrehajtási Szolgálat,
- az őrizetben lévő személyek fogva tartására, a szabadságvesztés-büntetés letöltésére, a bírósági vagy intézményi gondozásra és a bíróság által elrendelt orvosi kezelésre használt létesítmények,
- egészségbiztosítók,
- bírósági és ügyészségi szervek államigazgatási cselekmények végzése esetén (különösen eljárási késedelmek, a bíróságok mulasztása és a bírák nem megfelelő eljárása tekintetében), nem pedig a bíróság vagy az ügyész tényleges döntésével kapcsolatos panaszok esetében.

2006 óta az alapvető jogok biztosa felügyeli a fogvatartottak jogainak védelmét is.

Az alapvető jogok biztosa nem jogosult beavatkozni magánjogi jogviszonyokba vagy jogvitákba (beleértve a munkavállalók és a munkáltatók közötti jogvitákat, még akkor sem, ha a munkáltató állami hatóság). Az egyetlen kivétel a megkülönböztető magatartással kapcsolatos panaszokra vonatkozik – ezekben az esetekben az biztos a magánjog területén is beavatkozhat.

A biztos független vizsgálatokat végezhet, de nem járhat el államigazgatási szervek helyett, és nem semmisítheti meg vagy változtathatja meg határozataikat. Ha azonban szabálytalanságot tapasztal, felkérheti a hatóságokat vagy intézményeket, hogy orvosolják azt.

Ha egy államigazgatási szerv vagy szabadságukban korlátozott személyeket fogva tartó létesítmény nem teljesíti a biztossal való együttműködési kötelezettségét, vagy a szabálytalanság megállapítását követően nem teszi meg a megfelelő korrekciós intézkedéseket, a biztos teljes körűen tájékoztathatja a nyilvánosságot az ügyről.

A nyilvánosságra hozatal a biztos számára jogszabályban biztosított szankció. Ilyen esetekben a biztos közölheti a nyilvánossággal azoknak a személyeknek a teljes nevét is, akik a hibát elkövető hatóság nevében jártak el.

Az alapvető jogok biztosához a jogai védelmét kérő személy vagy jogi képviselője nyújthat be panaszt. Ha a panaszt egy másik személy nevében nyújtják be, a képviseletet írásbeli meghatalmazással vagy más, a

meghatalmazás terjedelmét feltüntető dokumentummal kell igazolni.

A panasz kötelező tartalmi elemei:

- a panaszos vezetékneve, keresztnéve, címe és telefonszáma, jogi személy esetén neve, székhelye és a képviselőjére jogosult személy,
- a probléma lényeges körülményeinek ismertetése, beleértve annak feltüntetését, hogy az ügygel fordultak-e más szervhez, és az milyen eredménnyel járt,
- azon hatóság(ok) megjelölése, amely(ek) ellen a panaszt előterjesztették,
- annak bizonyítéka, hogy a panaszos sikertelenül kért jogorvoslatot a panasszal érintett hatóságtól,
- ha az ügyben bármilyen határozatot hoztak, a panaszosnak csatolnia kell annak másolatát,
- valamint az ügghöz kapcsolódó és fontos információkat tartalmazó dokumentumok másolatát.

A vizsgálatok időtartama és a panaszok elintézése változó, és mindig az eset körülményeitől és összetettségétől függ. A törvény nem ír elő határidőt a biztos részére; A biztos megpróbálja a hatáskörébe tartozó valamennyi panaszt a lehető legrövidebb időn belül elintézni.

Nincs lehetőség jogorvoslatra (fellebbezésre) a panasz biztos általi elintézésének és elbírálásának módja ellen.

A panasz a következő módokon nyújtható be:

Írásban – lehetőleg a kinyomtatott [panaszbejelentő űrlapon](#) postai úton a következő címen: Veřejný ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno. A kérelem levélben is benyújtható.

E-mailben (nem szükséges elektronikus aláírással ellátni) a podatelna@ochrance.cz e-mail-címre küldve, ismertetve az ügy lényegét, de ajánlottabb a [panaszbejelentő űrlap](#) kitöltése és annak elküldése e-mailben.

Adatdoboz – az alapvető jogok biztosa hivatalának azonosítója jz5adky. Az adatüzenet tartalmazhat kitöltött panaszbejelentő űrlapot vagy az ügygel kapcsolatos fontos információkat tartalmazó levelet.

Egy elektronikus állománytovábbítási szolgáltató által biztosított interaktív [online űrlap](#) használatával, amely biztosítja, hogy a panasz tartalmazza az összes szükséges adatot.

Az alapvető jogok biztosa hivatalának nyilvántartó irodájához (Údolní 39, Brno) történő személyes kézbesítéssel, hétköznap 8.00 és 16.00 óra között. Itt nem csak írásban (papíron), hanem adathordozón is benyújtható a panasz, csatolmányokkal együtt.

Személyesen jegyzőkönyvbe mondva – hétköznaponként 8.00 és 16.00 óra között személyesen szóban is bejelenthető a panasz az alapvető jogok biztosa hivatalának panaszirodájában, ahol a panasz a hivatal jogászával megvitatható és azt írásban rögzíti.

Szakosodott emberi jogi szervek

Az alapvető jogok biztosa és a gyermekek által benyújtott panaszok

A Cseh Köztársaságban nincs gyermekjogi ombudsman; az alapvető jogok biztosa azonban vizsgálja a gyermekek által a jogaik és érdekeik védelme tekintetében benyújtott panaszokat.

[Alapvető jogok biztosa](#)

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 888
Fax: +420 542 542 112

E-mail: deti@ochrance.cz

A gyermekek az alábbi módokon fordulhatnak az alapvető jogok biztosához: egyszerű levélben, amelyet postai úton vagy személyesen nyújthatnak be az alapvető jogok biztosához (*Veřejná ochránkyně práv*), az Údolní 39, 602 00 Brno címen, az útmutató szerint kitöltött [interaktív űrlapon](#), a deti@ochrance.cz e-mail-címre küldött e-

mailben, vagy a gyermek a panaszt személyesen szóban bejelentheti az alapvető jogok biztosának hivatalánál, ahol a panaszt a hivatal jogásza megvitatja a gyermekkel és azt írásban rögzíti.

A panasznak különösen a következőket kell egyértelműen tartalmaznia:

- kivel vagy mivel szemben terjeszt elő panaszt a gyermek (beleértve legalább azon hatóság vagy más intézmény vagy személy nevét, aki/amely a gyermek ügyével foglalkozott),
- a gyermek vezeték- és keresztnéve, születési ideje és lakóhelye,
- a probléma ismertetése,
- elérhetőség, azaz telefonszám, e-mail és levelezési cím.

A biztos különösen az alábbi esetekben nyújthat segítséget a gyermeknek:

- szociális munkás szakmai mulasztása,
- ha bírósági eljárás elhúzódik,
- ha a bíró nem megfelelő módon viselkedik,
- ha a gyermeket az iskolában zaklatják,
- ha a gyermeket nem vették fel az iskolába,
- a gyermekotthon szokatlanul szigorú rendszere, ott történt zaklatás stb. esetén,
- ha a gyermek szülei nem kapták meg szociális ellátást,
- ha a gyermek nagyszüleinek nyugdíját a hatóságok helytelenül számolták ki,
- ha az építési hatóság nem foglalkozik egy épület rossz (konstrukciós és műszaki) állapotával, vagy egy szomszéd engedély nélkül építkezik,
- ha a hatóságok nem foglalkoznak egy illegális hulladéklerakóval,
- ha egy nem működő termékre vonatkozó panaszt nem rendeztek.

Ezzel szemben az alapvető jogok biztosa nem jogosult különösen az alábbiakra:

- bíróság döntésének megváltoztatása,
- beavatkozás a Cseh Köztársaság rendőrsége által folytatott nyomozásba (e tekintetben a rendőrség tevékenységét felügyelő ügyészség rendelkezik bizonyos hatáskörökkel),
- beavatkozás magánszemélyek közötti jogvitába (például a szomszédok között földterülettel kapcsolatos vitákba, a szülők vagy más családtagok közötti vitákba stb.) – ezekkel az ügyekkel bírósághoz kell fordulni.

Hátrányos megkülönböztetés áldozatai részére segítséget nyújtó intézmények

Alapvető jogok biztosa

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111
Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

A biztos az alapvető jogok biztosáról szóló törvény (*zákon o veřejném ochránci právu*) alapján módszertani segítséget nyújt a hátrányos megkülönböztetés áldozatai részére:

- a biztos megvizsgálja, hogy a szóban forgó magatartás ténylegesen hátrányos megkülönböztetést jelent-e a hátrányos megkülönböztetéssel szembeni védelemről szóló törvény (*antidiskriminační zákon*) értelmében,
- tanácsot ad a hátrányos megkülönböztetés áldozatainak arról, hogyan kell eljárni, kihez kell fordulni és hogyan kell panaszt benyújtani hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos eljárás kezdeményezéséhez.

A hátrányos megkülönböztetés kivizsgálására irányuló indítvány biztos részére történő benyújtásakor a kérelmezőnek a lehető legpontosabban meg kell határozni az állított megkülönböztető magatartást, és csatolni kell az indítványhoz minden olyan bizonyítékot, amely bizonyíthatja a hátrányos megkülönböztetést.

Adatvédelmi Hatóság (Úřad pro ochranu osobních údajů)

[Adatvédelmi Hatóság](#)

Pplk. Sochora 27
170 00 Prague 7

Telefon: +420 234 665 111

Fax: +420 234 665 444

E-mail: posta@uouu.cz

Az Adatvédelmi Hatóság független szerv, amely:

- felügyeli a személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogszabályi kötelezettségek betartását,
- nyilvántartást vezet a személyes adatok kezelésére kiadott engedélyekről,
- kivizsgálja a polgárok jogséttéssel kapcsolatos panaszait,
- konzultációt folytat a személyes adatok védelméről.

A Hatóság tevékenységeit a személyes adatok védelméről és egyes törvények módosításáról szóló 101/2000. sz. törvény és egyes más törvények határozzák meg.

A személyes adatok védelméről szóló törvény célja a magánéletbe való jogosulatlan beavatkozással és a személyes adatok jogosulatlan gyűjtésével, közzétételével vagy a személyes adatokkal való egyéb visszaéléssel szembeni védelemmel kapcsolatban az Alapjogok és Alapvető Szabadságok Chartája által az egyének részére biztosított jog érvényesítése.

A Hatósághoz fordulhat bárki, aki észleli vagy megalapozottan feltételezi, hogy személyes adatait a magánélet védelméhez való jog vagy a személyes adatok védelméről szóló törvény megsértésével kezelik (például, ha a kezelt személyes adatok tévesek, vagy az adatkezelés túlterjed azon a célon, amelyre azokat kérték).

A személyes adatok védelméről szóló törvény feltételezett megsértésével kapcsolatos panasznak a következőket kell tartalmaznia:

- a személyes adatok védelméről szóló törvény megsértésével gyanúsított jogalany megnevezése,
- a személyes adatoknak a személyes adatok védelméről szóló törvénybe ütköző feldolgozásával kapcsolatos tevékenység ismertetése,
- a személyes adatok védelméről szóló törvénybe ütközően feldolgozott személyes adatok (vagy legalább azok kategóriáinak) feltüntetése,
- azon dokumentumok vagy egyéb anyagok (vagy azok másolata), amelyek igazolják a bejelentő (a panaszos) és a személyes adatokat tévesen feldolgozó jogalany közötti kapcsolatot,
- azon dokumentumok vagy egyéb anyagok (vagy azok másolata), amelyekből a személyes adatok védelméről szóló törvény megsértése megállapítható,
- a rendelkezésre álló forrásokra való minden olyan hivatkozás megadása, amelyek bizonyíthatják az ismertetett tényeket,
- a bejelentő (panaszos) elérhetősége.

A panasz névtelenül vagy elektronikus úton is benyújtható a hivatalhoz.

A panaszos az esetleges közigazgatási eljárásban nem vesz részt félként, de tanúként meghallgatható.

Egyéb szakhatóságok

Az alapvető jogok biztosa az elsődleges hatóság, amelyhez a természetes személyek az alapvető emberi jogok megsértése esetén fordulhatnak. Az ezen a területen eljáró egyéb hatóságok különösen a következők:

A Belügyminisztérium Menekültügyi Támogatási Hivatala (*Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra*)

<http://www.suz.cz/>

Lhotecká 7
143 01 Prague 12

Telefon: +420 974 827 118

Fax: +420 974 827 280

E-mail: podatelna@suz.cz

A Menekültügyi Támogatási Hivatal a közrendért és biztonságért felelős belügyminiszter-helyettesnek (*náměstek ministra vnitra pro veřejný pořádek a bezpečnost*) felelős állami szerv. Együttműködik kormányzati és nemzetközi intézményekkel, helyi önkormányzati szervekkel és nem kormányzati szervezetekkel. Feladata egyben a külföldiek fogva tartására szolgáló létesítmények működtetése, és 2009 óta működteti a külföldiek regionális fővárosokba való beilleszkedését támogató központok hálózatát.

A Cseh Köztársaságban a Menekültügyi Támogatási Hivatal révén biztosítanak elhelyezést és más ellátást a menedékkérők, a menekültek és a fogva tartott külföldiek részére a külföldi állampolgárok Cseh Köztársaságban való tartózkodásáról szóló 326/1999. sz. törvény és a menedékjogról szóló 325/1999. sz. törvény alapján. Célja, hogy e személyek számára megfelelő és méltó feltételeket biztosítson.

Fogyatékosággal Élő Személyek Nemzeti Tanácsa (*Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s.*)

Partyzánská 7
170 00 Prague 7 - Holešovice
Telefon: 266 753 421
E-mail: nrzpcr@nrzp.cz

A Fogyatékosággal Élő Személyek Nemzeti Tanácsát 2014. december 11. óta tartják nyilván a fogyatékosággal élők érdekeit az állami és közintézményekkel való kapcsolattartás során képviselő nemzeti szövetségként. A Tanács szerepe az, hogy hozzájáruljon a fogyatékosággal élő személyek társadalmi integrációjához és emberi jogaik következetes védelméhez. A Tanács a fogyatékosággal élő személyekért felelős kormánybizottság legfőbb tanácsadó testülete.

Feladatai különösen az alábbiak:

- a fogyatékosággal élő személyek szervezeteinek koordinálása a közös érdekű ügyekben,
- a nyilvánosság tájékoztatása a fogyatékosággal kapcsolatos kérdésekről,
- a fogyatékosággal élőkkel szembeni megkülönböztetés eseteinek nyomon követése,
- a fogyatékosággal élők életminőségének javítását célzó projektek végrehajtása,
- a fogyatékosággal élők esélyegyenlőségével kapcsolatos tervezés regionális szinten,
- a szociális szaktanácsadó központok országos hálózatának működtetése,
- kiadványok, magazinok és tájékoztató anyagok kiadása.

Egyéb

Számos olyan nonprofit szervezet létezik Csehországban, amely emberi jogi kérdésekkel foglalkozik, és segíti az embereket e jogok megsértése esetén.

Külföldiek Integrációs Központja (*Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.*)

<https://www.cicops.cz/en/>

Pernerova 32/10, 186 00, Prague 8
E-mail: info@cicpraha.org

A Külföldiek Integrációs Központja egy 2003-ban létrehozott civil szervezet, amely segítséget nyújt a külföldi állampolgárok cseh társadalomba való integrációjához.

A Központ feladata mozgó szociális szolgáltatások, valamint oktatási programok nyújtása a tartósan vagy véglegesen a Cseh Köztársaságban tartózkodó külföldiek számára. A Központ valamennyi cseh régióban rendelkezik fiókokkal, de Prágára és Közép-Csehországra összpontosít. A szervezet a szociális szolgáltatásokról

szóló törvény (*zákon o sociálních službách*) értelmében nyilvántartásba vett szociális szolgáltató, és az önkéntes szolgálatról szóló törvény (*zákon o dobrovolnické službě*) alapján akkreditált szervezet.

A szervezet fő tevékenységei a következők:

- szociális tanácsadás bevándorlók számára: a véglegesen vagy tartósan Csehországban tartózkodó külföldi állampolgárok és nemzetközi, illetve kiegészítő védelem alatt állók részére,
- foglalkoztatási tanácsadás, valamint olyan programok és tevékenységek kidolgozása a bevándorlók számára, amelyek segítik őket a munkaerőpiacra való belépésben,
- alacsony szintű (nyitott) cseh nyelvtanfolyamok és más cseh szakképzések szervezése a külföldiek részére, beleértve új és progresszív tanítási módszerek kidolgozását,
- más oktatási tevékenységek szervezése (cseh és idegennyelvi tanárok oktatása, idegen nyelvek oktatása, pedagógusok továbbképzése, mentorálás, számítógépes tanfolyamok stb.),
- önkéntesi program - mentorálás az ügyfelek és az önkéntesek egyéni együttműködésének formájában, valamint szabadidős és szociális tevékenységek, találkozók, megbeszélések, tematikus esték stb. szervezése),
- tájékoztató tevékenységek: szemináriumok, tájékoztató anyagok.

Valamennyi program célja, hogy lehetővé tegye a Cseh Köztársaságban élő bevándorlók számára, hogy független és méltóságteljes életet éljenek ebben az országban, egyidejűleg biztosítva, hogy tiszteletben tartsák és ismerjék a helyi jogszabályokat, valamint a pusztán személyközi magatartási és viselkedési normákat. Elősegítik az egyes migránsok számára a befogadó társadalom egyénileg történő megértését, és számukra a segítséget és tiszteletet a társadalom részéről.

Last update: 16/12/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.